

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Ar komercdarbības atbalsta saņemšanu saistītie nosacījumi

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 1.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pētniecības un inovāciju kapacitātes stiprināšana un progresīvu tehnoloģiju ieviešana uzņēmumiem" 1.2.1.1. pasākuma "Atbalsts jaunu produktu attīstībai un internacionalizācijai" trešās kārtas atlasē

Cintija Ripa

CFLA Valsts atbalsta nodaļas vadītāja vietniece

Cintija.Ripa@cfla.gov.lv

12.03.2025.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Saturs

1. 1.2.1.1. 3.k. specifiskā atbalsta mērķa projekti - vispārīgi
2. Stimulējošā ietekme (2.2.kritērijs)
3. MVK statusa noteikšana (1.6.kritērijs)
4. GNU pazīmju vērtēšana (2.1.kriterijs)
5. Nelikumīgā komercdarbības atbalsta atgūšana

Vispārīgi par komercdarbības atblastu SAM 1.2.1.1. 3.k.

Publisko finansējumu ar saimniecisku darbību saistītu projektu īstenošanai piešķir saskaņā ar Komisijas regulas 651/2014 25.pantu "**Atbalsts pētniecības un attīstības projektiem**"

Regulas 651/2014 **25.panta** nosacījumi – noteiktas pētniecības kategorijas, attiecināmo izmaksu veidi, atbalsta intensitātes

Regulas 651/2014 **I nodaļas** "Vispārīgie nosacījumi" – grūtībās nonākušā uzņēmuma pazīmes, stimulējošās ietekmes nosacījumi, u.c.

Stimulējošās ietekmes prasība

- ▶ Priekšnosacījums izriet no Komisijas regulas Nr.651/2014 6.panta 2.punkta.
- ▶ SAM MK noteikumu 61.2.apakšpunkts - darbības var uzsākt no brīža, kad projekta iesniedzējs ir iesniedzis sadarbības iestādei iesniegumu par projekta īstenošanu, ievērojot Komisijas regulas Nr. 651/2014 6.panta 2.punktā minētos nosacījumus par stimulējošo ietekmi. Ja darbi pie projekta uzsākti pirms projekta iesniegšanas atbalsta sniedzējam, viss projekts ir noraidāms

Komisijas Regula 651/2014

Stimulējošā ietekme

- Atbalstu uzskata par tādu, kam piemīt stimulējoša ietekme, ja projekta iesniedzējs **ir iesniedzis dalībvalstij rakstisku atbalsta pieteikumu, pirms sākas darbs pie projekta vai pirms sākas darbība.**
    - Regulas Nr.[651/2014](#) 6.panta 2.punkts
  - “**darbu sākums**” ir ar ieguldījumu saistītu būvdarbu sākums vai pirmā juridiski saistošā apņemšanās pasūtīt aprīkojumu, vai citas saistības, kas padara ieguldījumu neatgriezenisku, – atkarībā no tā, kas notiek pirmais. Zemes pirkšanu un tādus **sagatavošanās darbus** kā atļauju saņemšanu un priekšizpētes veikšanu neuzskata par darbu sākumu.
- ! Iepirkuma veikšana ir uzskatāma par sagatavošanās darbiem
- Komisijas regulas Nr.651/2014 2.panta 23.punkts

Stimulējošā ietekme

- ▶ Praktiski tas nozīmē noskaidrot, kad līgums par projekta darbībām stājas spēkā?
- ▶ Kā pārliedzināties?
  - ▶ IUB mājaslapā, vai ir izsludināts iepirkums -> OK
  - ▶ Vai ir lēmums pieņemts par iepirkuma uzvarētāju? -> OK
  - ▶ Vai ir noslēgts līgums ar uzvarētāju? -> vērtējam padziļināti

Stimulējošā ietekme

- ▶ Vai noslēgtais līgums ir **kādi atliekošie nosacījumi?**
  - ▶ Līgums stājas spēkā parakstīšanas brīdī.
  - ▶ Līgums stājas spēkā konkrētā datumā – atlikta līguma spēkā stāšanās, piemēram, 01.01.2024.
  - ▶ Līgums stājas spēkā pēc projekta pieteikuma iesniegšanas CFLA – datums nav konkretizēts.
  - ▶ Līgums stājas spēkā pēc CFLA pozitīva lēmuma pieņemšanas - datums nav konkretizēts.

Nianses

- ▶ Nav pieļaujama situācija, ka izmaksas, kas ir radušās pirms PI iesniegšanas, sedz FS no saviem līdzekļiem un izmaksas, kas radušās pēc PI iesniegšanas tā paša līguma ietvaros, piešķir valsts atbalstu. Parasti līgums stājas spēkā visa tā kopumā, nevis pa daļām.
- ▶ Nav nozīmes, ja finansējuma saņēmējs iesniedz apliecinājumu, ka bez atbalsta projektu neīstenotu.
- ▶ Attiecībā uz esošiem darbiniekiem jābūt norīkojumam strādāt projekta ietvaros; jāievēro norīkojumos norādītie datumi – pēc projekta iesnieguma iesniegšanas CFLA
- ▶ Projekta īstenošanas laikā papildu atbalsta piešķiršana nav iespējama

MVK statusa noteikšanas nepieciešamība

- ▶ Priekšnosacījums izriet no Komisijas regulas Nr. [651/2014](#) 25.p., I pielikuma u.c.
- ▶ Ir atšķirības atbalsta intensitātes saskaņā ar Komisijas regulas Nr. [651/2014](#) 25.pantu, kas tiek piemērots atbalsta saņēmējiem, kuri atbilst sīkajiem (mikro), mazajiem, vidējiem vai lielajiem saimnieciskās darbības veicējiem
- ▶ **maza vidēja kapitalizācijas sabiedrība** saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. jūnija Regulas (ES) Nr. [2015/1017](#) 2. panta 6. punktu (līdz 499 darb., NA līdz 100 milj., BK līdz 86 milj.)
- ▶ **vidēja kapitalizācijas sabiedrība** saskaņā ar regulas Nr. [2015/1017](#) 2. panta 7. punktu (līdz 3 000 darb.)
- ! Kapitalizācijas sabiedrības nav MVK – tāpat piemērojama “lielā” uzņēmuma atbalsta intensitāte

Vadlīnijas:

- Eiropas Komisijas izstrādātā [Lietotāja rokasgrāmata par MVU definīcijas piemērošanu](#).
- Centrālās finanšu un līgumu aģentūras sagatavotais [Informatīva rakstura materiāls par mikro, mazā un vidējā uzņēmuma, viena vienota uzņēmuma un grūtībās nonākušā uzņēmuma statusa noteikšanu](#) (atjaunots 01.2024.) kas sniedz ieskatu, kā nosakāms mikro, mazā un vidējā uzņēmuma (MVK) statuss.

MVK statusa noteikšana

- Uzņēmuma lielums=visas uzņēmumu grupas lielums
- Nosaka uz atbalsta piešķiršanas dienu
- **MVK deklarāciju iesniedz visi saimnieciskās darbības veicēji (arī sadarbības partneri) un MVK deklarācijā norādītā informācija tiek pārbaudīta**

Ja tiek konstatētas būtiskas atšķirības MVK deklarācijā norādītajos datos pret *Lursoft* datu bāzē pārbaudē konstatēto, kas ietekmē atbalsta intensitāti, tiek prasīts skaidrot neprecizitātes MVK deklarācijā vai arī to precizēt.

- **Uzņēmums zaudē vai iegūst MVK statusu**

tikai, ja uzņēmuma darbības rādītāji pārsniedz robežvērtības divos pārskata periodos pēc kārtas, izņemot gadījumu, ja MVK tiek apvienots vai to iegādājas lielāka grupa - tad uzņēmums zaudē savu MVK statusu nekavējoties, sākot no darījuma dienas.

- **MVK statusa noteikšanai var izmantot pilna laika ekvivalenta datus (ja tas izmaina MVK kategoriju)**

"Klupšanas akmeņi" dokumentācijas sagatavošanā

► **MVK deklarācija:**

- vienmēr aktuāli dati par grupas uzņēmumiem pirms VA piešķiršanas;
- sniegt finanšu rādītājus par vienu un to pašu gadu;
- sarežģīta grupas uzbūve – partneruzņēmums vai saistīts (ja apvienojas fiziskas un juridiskas personas, ģimenes locekļi);
- atbildība uzņēmumam par savas grupas deklarēšanu.

- **Saistīto uzņēmumu finanšu datu iesniegšana** - "ejam līdz galam" un pievienojam gada pārskatu datus, ja tie nav publiski pieejami, vai norādām tīmekļa vietnes
- **Fiziskas personas - saimnieciskās darbības veicēji (sākot no 50% kapitāldaļu), ja tiem ir daļas vairākos uzņēmumos**
- **Ja MVK lielums ir mainījies starp PI iesniegšanu un precizējumu iesniegšanas laiku, pašiem jāņem vērā šīs izmaiņas**

GNU pazīmju vērtēšanas nepieciešamība

- ▶ GNU pazīmes definētas Komisijas regulas Nr. [651/2014](#) 2.p. 18.punktā
- ▶ SAM MK noteikumu 14.5.p. - Projekta iesniedzējam un sadarbības partnerim nav grūtībās nonākuša komersanta statusa (tai skaitā saistīto uzņēmumu grupas līmenī) saskaņā ar Komisijas regulas Nr. [651/2014](#) 2. panta 18. punktu;

Grūtībās nonākušā uzņēmuma pazīmju vērtēšana – Komisijas reg. 651/2014 2.panta 18.punkts

- ▶ “grūtībās nonācis uzņēmums” (turpmāk – GNU) ir uzņēmums, attiecībā uz kuru pastāv vismaz viena no šādām situācijām:
  - ▶ uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no tās parakstītā kapitāla;
  - ▶ uzņēmumam tiek piemērota kolektīva maksātnespējas procedūra, vai tas atbilst savas valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu kolektīvu maksātnespējas procedūru;
  - ▶ uzņēmums ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;
  - ▶ attiecībā uz uzņēmumiem, kas nav MVU, pēdējos 2 gadus:
    - ▶ uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir pārsniegusi 7,5; un
    - ▶ uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc EBITDA, ir bijusi mazāka par 1,0

GNU pazīmju vērtēšana

- ▶ **Svarīgi!** GNU pazīmes vērtē **individuāli** pašam uzņēmumam (atbalsta pretendentam/sadarbības partnerim) un tā saistīto uzņēmumu **grupai**.
- ▶ GNU pazīmes tiks vērtētas uz **projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi** un **uz projekta iesnieguma apstiprināšanas brīdi**;
- ▶ Atbilstoši GNU kritērijam – GNU pazīmes tiks vērtētas, izmantojot finanšu datus pēdējos apstiprinātajos gada pārskatos, kas iesniegti, ievērojot gada pārskata likumā noteiktos termiņus
  - ! Svarīgi, lai arī visiem saistītās grupas uzņēmumiem ir pieejami pēdējie apstiprinātie gada pārskati
  - ! Gadījumā, ja informācija nav publiski pieejama, tai jābūt pievienotai pie projekta iesnieguma
- ▶ GNU pazīmes grupai nosaka, summējot saistīto uzņēmumu datus vai izmantojot konsolidēto pārskatu datus

Gadījumā, ja
uzņēmumam
pēc pēdējā
GP ir GNU,
bet
2024.gada
laikā finanšu
situācija ir
uzlabojusies,
tad

- ▶ jāiesniedz operatīvais starpperioda pārskats ne “vecāks” kā viens mēnesis uz projekta iesnieguma iesniegšanas dienu, kuru apstiprinājis zvērināts revidents un kurš tiek iesniegts kopā ar projekta iesniegumu;
- ▶ ja ir palielināts pamatkapitāls – jāiesniedz informācija par pamatkapitāla palielināšanu (parakstīts), kuru vērtē kompleksi kopā ar zvērināta revidenta apstiprinātu operatīvo starpperiodu pārskatu

! Ja GNU pazīmes ir tikai kādam no grupas uzņēmumiem, kas neietekmē kopējo grupas rādītāju, tad operatīvais finanšu pārskats nav jāgatavo

Kādās
situācijās
projekts tiks
noraidīts
(atbilstoši
GNU
kritērijam):

- ▶ Atbalsta pretendenta vai tā saistīto uzņēmumu grupa (summējot datus) atbildīs kaut vienai no GNU pazīmēm;
- ▶ nav pieejama finanšu informācija par pēdējo apstiprināto gada pārskatu (par 2023.gadu) atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Šis nosacījums attiecas ne tikai uz pašu atbalsta pretendentu, bet arī uz visiem tā saistītajiem uzņēmumiem (arī ārvalstu uzņēmumiem);
- ▶ nav pievienots operatīvais finanšu pārskats (ja attiecināms)

Nelikumīgā komercdarbības atbalsta atgūšana

Atgūšanas pamats

- ▶ Eesti pagār EST spriedums
  - ▶ Atgūšanas pienākums gulstas uz atbalsta sniedzēju
- ▶ SAM MK noteikumi – detalizēta kārtība
- ▶ Komercdarbības atbalsta kontroles likums – nacionālais regulējums

Pamatprincipi

- ▶ Atbalsta saņēmējam ir jāatmaksā atbalsta sniedzējam nelikumīgais/viss saņemtais valsts atbalsts ar procentiem no brīža, kad pirmo reizi nodots atbalsta saņēmēja rīcībā no privātiem līdzekļiem

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Paldies!

Veiksmīgu projektu iesniegšanu un īstenošanu!

Cintija Ripa

Valsts atbalsta nodaļas vadītāja vietniece

Cintija.Ripa@cfla.gov.lv

12.03.2025.

Rīga